

A heti pihenőidő új szabályai: napok helyett órákban számolva

A munkaidő beosztása, a pihenőidő ütemezettsége a munkavállalókat talán legközelebből érintő területei a jogi szabályozásnak. **2023. január 1-étől az elmúlt tíz év legjelentősebbnek minősített** munkajogi jogszabályváltozása lépett hatályba, amely kiemelt terjedelemben változtatta meg a munkaidő, szabadság, így a heti pihenőidő szabályait is.

A munkavállalót – a heti pihenőnapok helyett – hetenként legalább 48 órát kitevő, megszakítás nélküli heti pihenőidő illeti meg.

A munkavállaló számára a heti pihenőidőt a kizárólag szombaton és vasárnap részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállaló kivételével a havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell beosztani [Mt. 106. § (1)–(2) bek.]. A rugalmasítás: egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén – a legalább 48 órás heti pihenőidő helyett és a vasárnapi beosztás szabályára figyelemmel a munkavállalónak hetenként legalább 40 órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakítás nélküli heti pihenőidő is biztosítható.

A 2023. január 1-étől hatályos szabály szerint egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a megszakítás nélküli, a több műszakos, illetőleg az idényjellegű tevékenység keretében foglalkoztatott munkavállaló számára – **a korábbi heti időintervallum helyett – havonta legalább negyven órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakítás nélküli heti pihenőidő is beosztható.**

Ebben az esetben a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak átlagában legalább heti negyvennyolc óra heti pihenőidőt kell beosztani [Mt. 106. § (3) bek.]. Az idén életbe lépett törvénymódosítás azt jelenti, hogy heti pihenőidő alkalmazásakor nem kell hetente legalább negyvenórás megszakítás nélküli pihenőidőt biztosítani, mindezt elegendő havonta megtenni. Az Mt. módosításáról szóló törvényjavaslat Indokolása kritikával illette a 2022.-ig hatályos szabályozást, mert e szerint azzal, hogy hetente megszakítás nélküli pihenőidőt kellett beosztani, az Mt. gyakorlatilag kizárta a heti pihenőidő alkalmazása esetén az egyenlőtlen munkaidő-beosztást. A 106. § módosított (3) bekezdése a heti pihenőidő egyenlőtlen beosztására vonatkozó szabályokat összhangba hozta a heti pihenőnapra vonatkozó Mt. 105. § (3) bekezdése szerinti rendelkezésekkel.

Változatlan ugyanakkor, hogy a munkavállalónak a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak átlagában legalább heti negyvennyolc óra heti pihenőidőt kell biztosítani [Mt. 106. § (3) bek.].

A Kúria döntése szerint az a 40 órát el nem érő időszak, melyre nem osztották be a munkavállalót munkavégzésre, nem tekinthető heti pihenőidőnek, mivel nem alkalmas a heti regenerálódáshoz szükséges időtartam funkcióját betölteni. Heti pihenőidőnek - az Mt. 106. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel - csupán a heti 40 órát elérő vagy ezt meghaladó időtartam minősül, így a munkaidőkeret átlagában is csak a 48 órát egybefüggően kitevő időtartam vehető figyelembe [BH2022. 161.].

Faragó Gábor